
ЖИТНО ЗЗРНО

СЪДЪРЖАНИЕ

* * *

Животъ за Цѣлото. Законъ за социализиране
на богатата.

Д-ръ Ел. Р. Коенъ Душата на нашето време.
Б. Боевъ Подсъзнателното и свърхсъзнателното.
г. Два натурия.
Бургеръ-Вилингенъ За моста между носнитѣ отвори.
Учительтъ говори: Ядка на Божественото учение.
Изъ „Живото Слово“
Притчи и Приказки: Въ Царството на Вензитѣ.
Т. Скица.
Олга Славчева Великото освобождение.
Ели Айнщайнъ за свѣта и за себе си.
Вести и книгопись.
Le Maître parle: La Liberté.

S O M M A I R E

* * *
Dr. El. R. Cohen Vie pour Le Tout. La loi de la socialisation des biens.
B. Boëv L'âme de notre temps.
г. Le subconscient et le supraconscient.
Burger-Villingen Deux naturels.
Le Maître parle: Le pont entre les narines.
De „La Parole vivante“ Le noyau de l'enseignement divin.
Paraboles et contes: Dans le royaume des Venzes.
Т. Une esquisse.
O. Slavtcheva La grande libération.
Ели Einstein sur le monde et sur lui-même.
Nouvelles et livres nouveaux
Le Maître parle: La Liberté.

Ж И Т Н О З Ъ Р Н О

ГОД. IX.

КН. 1

Животъ за Цѣлото

Законъ за социализиране на общитѣ блага

Съвременнитѣ хора разглеждатъ живота не въ неговата цѣлостъ, а откъслечно. Тѣ го разглеждатъ не исторически, като космиченъ развой, а въ неговитѣ отдѣлни моменти. Тѣ сж се ограничили въ тѣснитѣ рамки на индивидуалния животъ, живота на чиститѣ, и търсятъ въ него върховния смисълъ на всѣко сжществуване. Затова отдѣлнитѣ личности, макаръ и по силата на единъ органически законъ да сж групирани въ семейства, общества, все иматъ стремежъ да се затворятъ въ черупката на своята личностъ. Но тъй като напълно личенъ и самозадоволяващъ се животъ въ Природата е абсолютно невъзможенъ, отдѣлнитѣ индивиди се обединяватъ въ общества, като образуватъ нови по-голѣми единици, които — следвайки егоистичния принципъ — отново се затварятъ въ сферата на своитѣ частични интереси. Така продължаватъ хората да се дѣлятъ и обособяватъ въ отдѣлни общества, въ отдѣлни националности, въ отдѣлни религии, като преминаватъ отъ формитѣ на личния къмъ формитѣ на колективния егоизъмъ.

Наистина, обособяването на отдѣлни органи и системи съ опредѣлени функции е законъ на органическия свѣтъ, който действува въ сложнитѣ организми, ала обособяването не подразбира отдѣляне, изолиране. То подразбира функционално елиниство, координация, иерархично степенуване на форми и служби. чрезъ които се проявява великото разнообразие и хармония на живота. Изолирането, напротивъ, е изразъ на онова монотонно еднообразие, въ което се спира всѣко творчество, всѣки растежъ.

Днесъ хората сж изпаднали въ безразличното състояние на еднообразието. Тѣ преповтарятъ все едни и сжици нѣща, едни и сжици идеи. Тѣ обръщатъ погледъ все къмъ миналото, къмъ онова, което е не само станало, но и престанало да сжществува, къмъ онова, което е преживѣно и надживѣно. Тѣ търсятъ благата на живота по ония отъпакани пѣтища, които сж просто задрѣстени отъ многобройнитѣ неуспѣхи на толкова раси и народи, живѣли преди насъ. И до днесъ, напримѣръ, въпреки красноречивото свидетелство на историята, хората не сж разбрали, че насилието, безправие, личниятъ произволъ предизвикватъ сжщата реакция. Тѣ не вѣрватъ, че има една върховна Правда въ природата, която поставя всѣкиго на мѣсто. Безъ да отиваме далечъ въ историята, ние имаме пресни примѣри за действието на този законъ въ близкото минало на европейскитѣ народи. Въ 1871 г. презъ френско-пруската война, Германия излѣзе победителка и наложи на Франция тежка контрибуция. Въ общоевропейската война, обаче, Фран-

ция излъже победителка и наложи на Германия тежки, непоносими за нея, репарации. Ако Германия преди години бѣ постѣпила справедливо, и Франция сега щѣше да постѣпи справедливо. Очевидно, неправдата роди неправда. Народитѣ отъ Съглашението, обаче, ако искаха да изпълнятъ великия законъ на истинското миротворство, така както той действува въ живота Природа, не трѣбваше да налагатъ никакви репарации. Едничкото, което трѣбваше да направятъ споредъ божественото право, бѣ да искатъ заплащане на разносикѣ, но не да налагатъ непосилни контрибуции. Ако европейскитѣ народи бѣха постѣпили така, тѣ щѣха да иматъ съвсемъ други резултати. Тѣ щѣха да избѣгнатъ една нова война, която сега, въпреки всички усилия, изглежда, че ще избухне — като фатална последица на единъ несправедливъ миръ. Тѣ престѣпиха закона и съ това удължиха периода на войнитѣ. А споредъ плана, войната отъ 1914 година трѣбваше да бѣде последната война.

Като не изпълниха природния законъ, европейскитѣ народи се повърнаха назадъ къмъ изолирания животъ, който се излива въ формитѣ на колективния народностенъ егоизъмъ, вмѣсто да минатъ постепенно къмъ осъществяване на братството между народитѣ.

Каквото и да стане, обаче, народитѣ трѣбва въ края на краищата да съзнаятъ, че сж органически и неразривно свързани, а не само механически, по силата на постоянно флукуиращитѣ политически и стопански интереси. Тѣ трѣбва да съзнаятъ, че всички народи — малки и голѣми — иматъ еднакви права на земята, че всѣки народъ има правото да живѣе споредъ вътрешнитѣ изисквания на онова историческо предназначение, за което е призванъ на земята отъ живота Природа.

Мнозина, обаче, все още подържатъ, че всѣки народъ трѣбва да живѣе само за себе си, да се стреми да стане силенъ и богатъ, дори въ ущърбъ на другитѣ.

Идеята, че всѣки трѣбва да живѣе за себе си, е идея на стария животъ. Тя безвъзвратно залѣзва — въпреки всичко. Идеята, че всѣки трѣбва да живѣе за Цѣлото — ето великата основа на новия животъ, на новата култура. Тази основна идея сега преустройва цѣлия животъ на човѣчеството. Сегашниятъ свѣтъ минава къмъ една нова форма. Твори се единъ новъ моралъ. Този новъ моралъ, чиято първа заповѣдь е животъ за Цѣлото, ще пресъздаде коренно свѣта. И затова, човѣчеството днесъ не може да работи съ сжитѣ мѣрки, съ които е работило досега. Невъзможно е това! Когато въ далечни времена се е създавалъ животинския свѣтъ, въ основата му е билъ положенъ другъ принципъ, другъ моралъ, различенъ отъ този, който действува въ човѣшкия свѣтъ. Съ явяването на човѣка се е явилъ новъ моралъ въ свѣта.

Сега човѣчеството навлиза въ една нова епоха. Преминува се отъ епохата на механичното създаване къмъ епохата на органичното развитие, отъ стадията на механичното преустройство къмъ тази на вътрешното възраждане. И понеже хората минаватъ отъ механичния къмъ органичния процесъ на колективенъ животъ, затова преживѣватъ такива страдания. Днесъ всѣки

човѣкъ, който извърши нѣкаква погрешка, веднага съзнава, че е сторилъ извѣстно нарушение и изпитва смутъ, страдание.

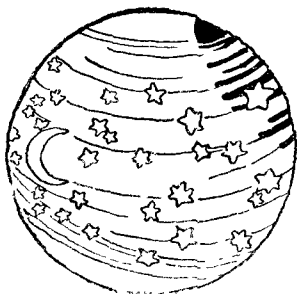
Цѣлата бѣла раса, дори и най-издигнатитѣ ѣ духовно синове, изпитватъ единъ дълбокъ вътрешенъ смутъ, едно вътрешно безпокойство. Това състояние, обаче, е естествено. То е състояние на бременна жена. Страданията, които бѣлата раса преживѣва, показватъ, че тя е бременна съ една велика идея. Отъ бѣлата раса ще се роди, именно, шестата раса — расата на любящитѣ. И колкото по-се увеличаватъ страданията, толкова сме по-близо до момента на раждането.

Въ шестата раса ще преминатъ всичкитѣ съкровища, които миналитѣ раси, въ туй число и бѣлата раса, сж придобили. Тогава хората ще разбератъ, че въ цѣлия развой на раси и народи, тѣ представятъ едно цѣло. Придобивкитѣ на всички народи отъ всички исторически времена и епохи, отъ създаване-мира до сега, ще бждатъ достояние на отдѣлнитѣ личности. Това е оня великъ процесъ на социализиране на общитѣ блага, който сжществува въ живата Природа. Природата си има извѣстенъ планъ за социализиране на богатата, но този планъ се прилага по единъ разуменъ законъ. Хората днесъ сж доловили тази идея на Природата — защото изворъ на всички идеи е и си остава великата и разумна Природа — но тѣ я схващатъ много механически.

Ясно е, следователно, че всѣки човѣкъ, дълбоко погледнато, работи за колективното повдигане на цѣлото човѣчество, и цѣлото човѣчество работи за отдѣлния човѣкъ.

Тази истина, която е вдъхновявала и вдъхновява въ тѣхната работа най-великитѣ синове на човѣчеството, ще стане единъ день — по силата на закона за социализиране на богатата — достояние на всички човѣци по земята. И тогава ще се установи оня строй, за който днешнитѣ хора мечтаятъ, и който се мжчатъ да осжществятъ съ такива жалки и неподходни средства. Въ основата на този новъ строй на земята ще лежи онова начало, което лежи и въ основата на космичния свѣтъ — животъ за Цѣлото.

* * *

Д-ръ Ел. Раф. Коенъ

Душата на нашето време

Въ какви ли не насоки хората дирятъ „душата“, най-характерното на нашето време. Можемъ да кажемъ, че днесъ всѣки дири онѣзи основни черти, най-типични, първични, които сж присѣщи на нѣщата, на хората, народитѣ и човѣчеството. Следъ войната, а можемъ да кажемъ още отъ първитѣ години на настоящия вѣкъ, съ откриването на радия отъ съпружитѣ Кюри и съ редица други постижения въ научната мисль — Релативитетната теория на Айнщайна, неовиталистичнитѣ тежнения въ биологията въ лицето на Дришъ, Бунге, Шпеманъ, Райнке и др. и др., мировъзрението на цѣлото човѣчество се подложи на велика преоценка. Можеби вследствие това загубване на старитѣ стойности на ценноститѣ, да е дошла и най-страшната катастрофа до днесъ на земята — свѣтовната война. Всички физически явления въ обществения животъ се предшествуватъ отъ интелектуални причини. И като резултатъ отъ това загубване на стойността на нѣщата, се яви нуждата отъ ново дирене на трайното, характерологичното. Можемъ съ право да кажемъ, че живѣемъ въ една епоха на характерологични издирвания. И вижте, навсѣкжде по вестници и списания ще прочете: „Французойката вчера и днесъ“, „Японката“, „Китайката“, „Американката“, „Психология на германския народъ“, „Русия на революцията“, „Силната личностъ“, „Водачъ и народъ“, а у насъ ще срѣщнете често да се пише върху теми: „Характерология на българина“, „Сексуалното като ново, което България може даде на свѣта“, „Половата свитостъ на българина, като основа на неговата характерология“. „Духътъ на отрицанието у българина“ и пр. и пр.

Безсъмнение въ тѣзи характерологични издирвания всѣки дири трайното, сжщественото, върху което да се съгради една нова култура. Фройдъ съ своето учение за психоанализата, който въведе човѣчеството въ онази крива мисль, че основа на нѣщата е либидото — половото изживяване, създаде всички тѣзи „търсачи“ на характерологичното и пжтеки за обнова въ сексуалното. Излишна е борбата съ тѣхъ. Никой неможе да отрече значението на сексуалното, ала тайната на нѣщата е другаде. Надъ сексуалното седи **разумътъ на природата**, който ржководи нѣщата въ дивна хармония. Айнщайнъ въ своята искренна книга*) излѣзла презъ тази година се възхищава по следния начинъ отъ разума въ природата: „Достатъчно ми е да изпитамъ чувствуванието отъ мистерията на вѣчността на живота, да имамъ съзнанието и предчувствието за чудесното устройство на всичко сжществуваще, да воювамъ активно за да почувствувамъ едно кжсче, колкото и малко да е то, отъ разума, който се проявява въ природата“.

Диренето душата на нѣщата, на епохата, на самия животъ, въ последно време взе досущъ навсѣкжде една чисто националистична и милитаристична окраска. Дори философи като Шпенглеръ, който про-

*) А. Einstein — Comment je vois le monde. — Flammarion — Paris 1934.

рочески схвана залъза на западната култура въ своята многоиздавана книга: „Залъзът на Запада“, въ своята нова книга: „Ръшителни години“ въ първия ѝ томъ: „Герман я и свѣтовно историческото развитие“, изпадатъ подъ влиянието на тази безпътна психоза на времето и величаятъ милитаризма, грубиятъ национализъмъ, стадното състояние на тълпата, която трѣбва и може да се води отъ „водача“ — силната личностъ, „цезаревиятъ типъ“. И този или тѣзи „цезареви типове“ не сж символъ на нѣкаква интелектуална или мждреческа мощъ, но на грубата сила — типътъ „грабливо животно“. Шпенглеръ въ тази си книга е единъ отъ най-добритѣ идеолози на грубия, дивия, ако щете националенъ милитаризъмъ, въ който масата се учи да величае и се подчинява на единъ „водачъ“, представящъ като символъ самото отечество.

Безсъмнение днесъ демократизма и мироносниятъ либерализъмъ сж отстѣпили твърде много назадъ. Това, обаче, не се дължи на обстоятелството, че тѣзи учения за живота и държавно устройство сж лоши сами по себе си. Далечъ не. Кризата, която изживяватъ тѣзи доктрини се дължи не на самитѣ тѣхъ, а на хората, които сж ги прилагали досега. И най-голѣмитѣ привърженици на крайнитѣ диктаторско националистични тежнения признаватъ, че не самитѣ учения сж лоши, а хората които не умеятъ да ги прилагатъ целесъобразно. Не може сжщо да се се оспори, че при единъ демократиченъ и либераленъ режимъ възможността на земята да се поддържа мирътъ е много по-голѣма. Душата на нашата епоха е въ национализма, казватъ много зина. За да бжде върна тази максима трѣбва да се запитае дали днесъ презъ 20-ия вѣкъ тя издържа критика. Има ли и може ли да има една самостойна национална култура поне въ ония континенти, въ които бѣлата раса указва своето влияние? Колкото единъ народъ и да има свое изкуство, свои нрави и обичаи, все пакъ днесъ не може да се говори за нѣкакъвъ особенъ националенъ обликъ. Изкуството е въ своята основа международно. Новото въ него е по-скоро рожба на отдѣлнитѣ единици, нежели на нѣкакъвъ отдѣленъ народъ или националностъ. Науката още по-малко може да бжде национална. Напротивъ интернационалността на науката е обхванала и най-изолиранитѣ народи, като китайцитѣ. Национално може да бжде едно облекло, една кжща и пр. подобни работи. Ала и тамъ виждаме голѣмото и безгранично влияние на онѣзи общи постижения на западната култура. Безсъмнение душата на нашето време не може да се дири и да бжде въ днешнитѣ националистични тежнения. Тѣ сж можеби въ известенъ смисълъ хубави. Ала крайниятъ национализъмъ внася само зло. При това той е практически невъзможенъ, следователно, разумно необоснованъ. Да изучишъ една нация, далечъ, не значи, че си изучилъ свѣта и човѣчеството. Характерологичното на днешното време трѣбва да се дири въ онѣзи общи насоки присжщи на цѣлото човѣчество, въ онзи цѣлокупенъ стремажъ на хората да вървятъ напредъ.

Всички хора и народи днесъ чувствуватъ повече отъ всѣкога голѣмата нужда отъ миръ и братство на земята. Затова, божемъ, е създадено Обществото на народитѣ, Арбитражния съдъ и пр. Затова сжщо се свикватъ конференции по обезоржаването, създаватъ се международни пактове и пр. Това сж всеобщи стремежи, които реа-

вѣществото въ своята голѣма и незапомнена духовна криза идва като най-смислената концепция. Тѣзи нови схващания ще оживятъ и създадатъ една друга епоха на човѣществото. Тѣ сж душата — основата и върховнитѣ изводи на нашето време на търсения, лутания и безпѣтица. Тѣ ни довеждатъ до схващанията на окултизма. Въ тази насока и върху тази основа трѣбва да почиватъ всичкитѣ характерологични, научни и въ областта на изкуството издирвания. Тогава можемъ да се надяваме, че една нова епоха, която иде ще даде на човѣществото толкова мнѣго свѣтли и творчески тласъци, каквито не сж запомнени досега. Защото ще бжде една епоха, чиито дни ще бждатъ огрѣти отъ слънцето на безконечния духъ. И наука и изкуство ще служатъ на хората за миръ и братство.

Б. Боевъ

Подсъзнателното и свѣрхсъзнателното

Напоследъкъ особено много почна да се говори за подсъзнанието, откакъ Фройдъ излѣзе съ тѣй наречената психоаналитична теория, въ която се разглеждатъ нѣкои области на подсъзнанието. Обаче това, което той говори за подсъзнанието, е само една много малка частъ отъ обширната област на подсъзнанието. Отъ друга страна ние никакъ не можемъ да разберемъ човѣшкото естество, ако не обърнемъ внимание и на свѣрхсъзнанието,

Основенъ принципъ въ психологията е, че нищо, преживено веднѣжъ въ съзнанието, не се губи. То си остава въ човѣка дълбоко скрито и работи въ неговото подсъзнание.

Човѣкъ е миналъ презъ формитѣ на растенията и животнитѣ, и за това тѣхнитѣ опитности дълбоко скрити се намиратъ въ човѣшкото подсъзнание и по нѣкой пѣтъ се проявяватъ. По нѣкой пѣтъ възкрѣсватъ атавистически въ съзнанието му елементи, които представляватъ издигнати нагоре утайки отъ дълбокото минало.

Сжщо и споменитѣ за миналитѣ прераждания на човѣка сж скрити въ неговото подсъзнание. И тѣ, макаръ и да не се изкачватъ надъ прага на самосъзнанието, все пакъ указватъ голѣмо влияние върху сегашнитѣ му мисли, чувства, желання, стремежи, навици, отношения къмъ другитѣ и пр. Въ романа „Номо sapiens“ отъ Пшибишевски Иза като видѣла Фалка за пръвъ пѣтъ, почувствувала, че тя го познава отъ хиляди години. Това е загатване за възкрѣсване на подсъзнателни спомени.

Ето примѣри, отъ които се вижда, че далечното минало, макаръ да не можемъ да го издигнемъ надъ прага на самосъзнанието, сжествува скрито въ подсъзнанието. Единъ човѣкъ не може да си припомни дати, имена и други подробности отъ ранното си детство. Обаче приведенъ въ по-дълбокитѣ фази на магнетичния сънъ, той си припомва съ най-малки подробности фактитѣ отъ ранното си детство.

Не само това.

Френските магнетизатори Алберт Дьо Роша и други сж сполучили да приведатъ лицето въ дълбокъ магнетиченъ сънъ и тогазъ то си припомняло своитъ минали прераждания. Давало подробности за мѣсторожение и пр., които могатъ да се провѣрятъ.

После, тъй наречениятъ „естественъ сомнамбулизъмъ“ дава данни, които говорятъ за дълбочината и мощьта на подсъзнанието. Това сж спящи лица, които ставатъ нощемъ и вършатъ разни действия, напр. могатъ да се катерятъ по най-стрѣмни покриви, камбанарии и пр. при идеално спазване на равновесието. Въ такива моменти самосъзнанието е отстранено и действува само подсъзнанието и тия нервни центрове, които регулиратъ подсъзнателната дейность.

Като другъ примѣръ за подсъзнание можемъ да вземемъ физиологичнитъ процеси въ човѣшкото тѣло. Тѣ се извършватъ тъй разумно, безъ да участвува въ тѣхъ човѣшкото самосъзнание! Нѣщо повече, — ако би участвувало човѣшкото будносъзнание въ тѣхъ, то би се внесло известенъ безпорядкъ. Всички организми, включително и едноклетнитъ, иматъ съзнание, само че съзнанието имъ е на разни степени. Клеткитъ на човѣшкия организмъ наподобяватъ по своето устройство и дейность доста на едноклетъчнитъ организми; и следователно, не можемъ да имъ отречемъ известна степенъ на съзнание, макаръ и на доста ниска степенъ. Сборътъ отъ съзнанието на всички клетки на организма образува една отъ специалнитъ области на подсъзнанието. Тукъ вече дохождаме до една по-дълбока областъ, а именно до способността на човѣка психически да действува върху физиологичнитъ процеси на тѣлото си. Възъ основа на това може да се отвори особенъ клонъ отъ медицината. Въ това отношение имаме доста примѣри изъ ежедневиия животъ. По-ярки, по-очевидни примѣри сж нѣкои хора, които сж постигнали чрезъ дълги и многобройни опити да измѣнятъ по желание пулса си. Такива факти показватъ, че задъ физиологичнитъ процеси на организма и въ обикновения животъ стои нѣщо съзнателно. И това съзнателното е именно една отъ областитъ на подсъзнанието.

Че наистина съ мисль може да се въздействува върху физиологичнитъ процеси се вижда и отъ нѣкои хипнотични опити, напр. ако хипнотизаторътъ внуши на приспания, че обикновената книжка, която залепва за кожата му, е везикаторъ, то на мѣстото ще се появи следъ нѣколко часа мѣхуръ, пъленъ съ течность, тъкмо такъвъ, какъвто се появява при везикатора. Ако се тури истински везикаторъ на кожата и се внуши на болния, че той нѣма да произведе никакво действие, то следъ нѣколко часа ще се види, че кожата на това мѣсто съвсемъ не се е промѣнила. Правени сж и такива опити: съ тѣпъ моливъ се начъртава по кожата на приспания името му и му се казва, че следъ нѣколко часа върху начъртанитъ букви ще се появи кръвъ. И наистина следъ нѣколко часа начъртанитъ букви ставатъ червени и се показватъ конци кръвъ.

Но това, което става ярко проявено при тия опити, то става постоянно въ обикновения животъ.

Изобщо всички физиологични процеси въ организма сж подсъзнателна дейность. Знаемъ, че тъй нареченото движение въ биологията неовитализъмъ или психоламаркизмъ, възъ основа на

множество опити и наблюдения идва до заключение, че главният еволюционен фактор е психичен. Витализмът въз основа на множество факти от биологията твърди, че задъ физиологичните процеси стоятъ психични процеси. Паули, мюнхенски професоръ по зоология, неовиталистъ, въ книгата си „Дарвинизъмъ и ламаркизмъ“, прави анализъ на множество биологични факти, за да докаже, какъ задъ тѣхъ стоятъ психични процеси.

Отъ това гледище той разглежда между другото способността за телеологична (целесобразна) реакция при птичитѣ пера. Той казва на едно мѣсто: „При разлеждането на разнитѣ вътрешни и външни целесобразности въ животинското тѣло, можемъ да установимъ, че участието на съзнанието при телеологичния актъ е било твърде различенъ“.

Тоя въпросъ може да се разгледа и по другъ начинъ: Всички органи въ животинското тѣло сж снабдени съ нерви, и всички физиологични процеси сж управлявани отъ известни нервни центрове. А дейността на нервната система е свързана съ известни психични процеси, — въ дадения случай, отъ подсъзнателенъ характеръ.

Въ областта на подсъзнателната дейность спадатъ и тия влияния отъ околния свѣтъ, които се изплъзватъ отъ нашето самосъзнание. Но при все това тѣ не сж по-малко ефикасни въ своето въздействие, и даже сж още по-ефикасни. Ще дамъ единъ примѣръ, за да поясня това. Когато въ една гостна стая (въ Дания) се събрали на гости по случай единъ празникъ десетина души, всички останали възхитени отъ красивата изработка на една тютюнева кутия отъ слонова кость, която била сложена на масата. Тя почнала да обикаля отъ ржка на ржка. Когато стигнала до едно лице, което имало ясновидски способности, то веднага почувствувало голѣма неприятность и съ силно движение на ржката си отхвърлило кутията на страни. Всички го попитали, какво има. Той казалъ: Когато ржката ми се допре до кутията, почувствувахъ голѣмъ ужасъ, страхъ, отчаяние, голѣма мъжа и при това предъ менъ се явиха редъ картини: непознати мѣста, жертвеникъ, диви черни племена, отъ които нѣкои принасятъ човѣшки жертви при жертвеника. Тогазъ домакинътъ казалъ за историята на тютюневата кутия нѣкои подробности, които не били известни на присѣтстваващитѣ. Той казалъ, че слоновиятъ жбъ, отъ които била приготвена кутията, била частъ отъ единъ жертвеникъ на едно диво африканско племе Сума хора били избити върху тоя жертвеникъ. После тоя слоновъ жбъ преминалъ въ ржцетѣ на европейци, които го продали въ Европа, Следъ това отъ него изработили тютюневата кутия.

Но това, което тоя датски ясновидецъ почувствувалъ поради развитие на известни вътрешни сили, всѣки човѣкъ, който нѣма тия сили събудени, го чувствува подсъзнателно, и тоя подсъзнателенъ процесъ се изразява въ приятность или неприятность при допирание до известенъ предметъ, до който сж се допирали други хора, добри или лоши, и сж оставили по него своитѣ магнетични флуиди.

Другъ примѣръ за подсъзнателна дейность сж на примѣръ тия наши движения, при които не участвува нашето самосъзнание. На примѣръ да допуснемъ, че на нѣкоя частъ на главата се е набрала излишна енергия. Тогазъ ние несъзнателно се допираме до това мѣсто,

за да разпръснемъ тая енергия и да облекчимъ по тоя начинъ въпросното мѣсто. Чрезъ нѣкои наши подсъзнателни движения природата си служи за лѣкуване и изобщо за подобрене състоянието на организма.

Или нѣкой пжтъ, когато искаме да разрешимъ нѣкой въпросъ, безъ да искаме, подсъзнателно, бараме нѣкоя частъ на главата си, и то именно тая частъ, която представлява френологиченъ центъръ на тая способностъ, съ която работимъ въ дадения моментъ. Напр. когато говоримъ, при търсене на подходящитѣ думи и изрази, съ които да облечемъ мисълта си, ние подсъзнателно се допираме до френологичния центъръ на говора и пр.. Нѣкой пжтъ, когато трѣбва да проявимъ силна воля, решителностъ, смѣлостъ, несъзнателно бараме брадата си или палеца на ржката си.

Нѣкой пжтъ можемъ при лѣгане да поискаме да се събудимъ въ еди колко си часа. Това се предава на подсъзнанието, и въ опредѣления часъ ние се събуждаме.

Нѣкой пжтъ искаме напраздно да си припомнимъ нѣкои дати, имена или други подробности. Следъ известно напрѣгане на съзнанието си ние почваме да се занимаваме съ друго, но всрѣдъ съвсемъ другъ родъ дейностъ, ненадейно излиза надъ прага на самосъзнанието търсената дата или име, което е намѣрено въ тоя промежутъкъ чрезъ подсъзнателна дейностъ. Ученикъ се мжи да реши нѣкоя задача и следъ дълги безуспешни усилия я оставя на страни. И после при съвсемъ друга работа, веднага му „хрумва“ начина на решението. И отива на масата, и я решава за нѣколко минути. Тукъ пакъ въ промежутка е имало позсъзнателна дейностъ.

Законитѣ на подсъзнанието могатъ да се използватъ въ много случаи: както при лѣкуването, тъй и при самовъзпитанието.

Къмъ областта на подсъзнанието спадатъ и влияния на редъ сжщества, съ които сме свързани вътрешно. Но това е една обширна областъ, която не му е мѣстото тукъ да докосваме.

* * *

Но освенъ подсъзнанието, има и друга една обширна областъ.

Трѣбва да знаемъ, че въ човѣка има нѣщо велико, мощно, нѣщо красиво, което не се е още проявило. Това е именно свѣрхсъзнанието.

Човѣшката личностъ, тъй както се проявява тукъ на земята, не е цѣлиятъ човѣкъ. Съ това съзнание, което тукъ се проявява, не се изчерпва човѣкъ. Можемъ да си представимъ човѣшката душа като обширенъ океанъ, и това съзнание на личността, което се проявява тукъ презъ време на живота, е само единъ малъкъ лжчъ отъ тоя океанъ.

Даже и при обикновенитѣ магнетични опити магнетизаторитѣ сж констатирани, че и въ най-простия нагледъ човѣкъ има нѣщо по-обширно, има способности, които той не подозира. Напр., магнетизатори, които сж привеждали нѣкое лице въ четвърта, пета или по-горна степенъ на магнетичния сънъ, сж констатирани следното: Простиятъ човѣкъ въ такъва фаза на магнетичния сънъ проявява голѣми способности: може да дава вѣрна диагноза на болести, да посочва безпогрѣшно начина за лѣкуването имъ, може да разглежда най-сложни фи-

лософски въпроси и то на единъ истински философски езикъ, може да казва нѣкои работи за миналото и бъдещето на нѣкои лица, и да правя подробности за факти, които ставатъ въ сѣщия моментъ на далечно разстояние, може би на разстояние повече отъ стотини километра.

Великото въ човѣка, — това е свърхсъзнанието. То е божественото, което се проявява въ човѣка. Ето защо Метерлинкъ писалъ въ книгата си „Погребаниятъ храмъ“, че „погребаниятъ храмъ“ — това е самиятъ човѣкъ, защото въ него има нѣщо ценно, което е погребано въ гжстата материя, но което трѣбва да се прояви и ще се прояви. Това е и „Синьото цвѣте“, което търси Хенрихъ (въ романа „Хенрихъ фонъ Офтердингенъ“ отъ немския поетъ мистикъ Новалисъ). Това е „Камбаната“, която иска да издигне Хенрихъ (въ драмата „Потъналата камбана“ отъ Хауптманъ). Това е кулата, до която иска да се изкачи Солнесъ (въ драмата „Строителъ Солнесъ“ отъ Ибсенъ). Това сж високитѣ планински върхове, къмъ които се стреми и къмъ които трѣбва Рубекъ (въ драмата отъ Ибсенъ „Когато ние мъртвитѣ се пробудимъ“).

Свърхсъзнанието е изворътъ на вдъхновението, на творчеството на поета, музиканта, художника и пр.

Свърхсъзнанието е играло винаги голѣма роль при човѣшкото развитие. То е ръководило и ръководи човѣка презъ хилядолѣтия и милиони години. То е моделирало все нови и нови форми, за да може да изяви себе си чрезъ тия форми съ все по-голѣма пълнота. Свърхсъзнанието е изградило минералната форма, следъ това растителната, животинската, човѣшката и отива все по-нагоре и нагоре. Но не само това. То работи отъ вжтре непрекъснато и опжтва отъ вжтре къмъ красиво, истинно и доброто. Свърхсъзнанието, — това е проявата на Безграничния въ човѣка.

За да разберемъ ролята на свърхсъзнанието, трѣбва да кажемъ нѣколко думи за двата велики процеса въ развитието: това сж процеситѣ на инволюцията и еволюцията. Официалната наука говори само за еволюция, обаче въ сжщностъ тукъ сж два процеса. При инволюцията духътъ се е обличалъ съ все по-гжсти и по-гжсти дрехи и най-сетне тая дреха е станала толкозъ гжста, че човѣкъ даже е изгубилъ съзнанието за другитѣ миpове и останалъ съ знанието само на материалния свѣтъ.

До най-голѣмото потъване на съзнанието въ гжстата материя имаме инволюционенъ процесъ. Следъ това почва обратниятъ процесъ на еволюция, т. е. постепенно издигане на съзнанието въ по-високи сфери.

При по-горнитѣ фази на еволюцията почва все повече и събуждането на свърхсъзнанието въ човѣка.

Зазоряването на свърхсъзнанието е интуицията. Защо Бергсонъ именно въ наше време излѣзе съ своята философия на интуицията? За незнаещия може би е случайно появяването на Бергсона именно въ днешната епоха, но за знаещия това е единъ важенъ симптомъ, който говори за дълбокитѣ процеси, които ставатъ въ човѣшкото естество: именно, днесъ все повече се появява въ човѣка свърхсъзнанието.

Елементитѣ на свърхсъзнанието сж Мждростѣ, Свѣтлина, Свобода, Любовь! Ето защо, она, който пробуди свърхсъзнанието въ себе си, той отива до изворитѣ на изобилния животѣ, до изворитѣ на радостѣта, на Чистотата, на Любовѣта! Това е новорождението, това е Възкресението, за което говори Христосѣ! Разцвѣтътъ на вѣтрешнитѣ мощни сили въ човѣка зависи отъ неговото свърхсъзнание!

Имено това иде днесѣ! Следѣ като е изминалъ вече инволционния периодѣ на свето развитие, човѣкъ е почналѣ еволюционния периодѣ, и вече е близо до оная точка, въ която ще проблесне въ него лжчѣтъ на свърхсъзнанието!

Когато почвашѣ нѣщо и чувствуващѣ радостѣ въ сърдцето си и лекота и свѣтлина въ ума си, това показва, че свърхсъзнанието е озарило твоето самосъзнание и ти казва: „Направи го! Хубаво е това!“

Когато искашѣ да направишѣ нѣщо и чувствуващѣ тежина, бreme въ сърдцето си и ума си, това е защото лжчѣ отъ свърхсъзнанието е озарилѣ твоето обикновено съзнание и ти казва: „Не го прави това! Ще имашѣ само излишни страдания и разочарования!“

Но това е само едно слабо зазоряване на свърхсъзнанието въ човѣка. Защото когато се пробуди то въ него въ своята сила, тогазѣ човѣкъ ще получи такѣва будностѣ въ съзнанието, въ сравнение съ която сегашното му будно съзнание ще прилича на свѣтлината на малка ламбичка, сравнена съ свѣтлината на едно ярко слънце.

Когато си залутанѣ въ лабиринта на живота, тогазѣ се спри и се вслушай: ще чуешѣ гласа на свърхсъзнанието, който ти говори. И когато всрѣдѣ шума и глъча на вѣншния животѣ можешѣ да доловишѣ неговия гласѣ, тогазѣ ще добиешѣ нова крила, нова вѣра, нова свѣтлина!

Когато се намирашѣ предѣ решителна крачка въ живота, спри се и нека мирѣ да настане въ тебе: и тогазѣ ще чуешѣ единѣ гласѣ, който ще ти каже, по кой пѣтъ да трѣгнешѣ!

Когато си унилѣ, отчаянѣ, обезвѣренѣ, спомни си, че има огрѣяни отъ слънцето планински върхове, дето царува вѣчна чистота и хармония! Тия свѣтли върхове сж вѣтре въ човѣка!

По нѣкога ти нали имашѣ вѣра въ себе си и въ живота? Пази тоя моментѣ! Тогазѣ единѣ лжчѣ отъ свърхсъзнанието те е озарилѣ.

По нѣкой пѣтъ нали виждашѣ хорскитѣ лица по-красиви и тѣхнитѣ сърдца по-добри и по-благородни? Пази тоя моментѣ! Лжчѣ на свърхсъзнанието е проговорилѣ въ тебе!

По нѣкой пѣтъ ти искашѣ да живѣетѣ за единѣ високѣ идеалѣ! Пази тоя моментѣ! Лжчѣтъ на свърхсъзнанието тогазѣ работи въ тебѣ!

Цени тия моменти! Тѣ сж пѣрвитѣ предвестници за близката пролѣтъ, къмѣ която се приближавашѣ.

И колкото повече се приближавашѣ до пролѣтъта, толкозѣ повече снѣговетѣ и леדותѣ на твоитѣ върхове ще се стопяватѣ и ще бликнатѣ буйни извори, ще протечатѣ мощни реки и ще се разцвѣтятѣ край изворитѣ и рекитѣ красиви цвѣтя и плодни дървета!

Ето защо ние отиваме къмѣ една култура на свѣтли планински върхове, извори, цвѣтя, плодни дървета и изобилна свѣтлина!

Два натюреля

Ако през време на голѣмото кржгосвѣтско пжтешествие на въздушния корабъ „графъ Цепелинъ“ ви се случеше да видите едновременно на борда му Д-ръ Хуго Екенера и готвача на цепелина Ото Манцъ — разбира се, последниятъ да не е облеченъ въ типичната носия на готвачъ — надали бихте сбъркали да опредѣлите, кой отъ двамата е командантътъ. Погледътъ ви, привлѣченъ отъ единъ смжтенъ физиогномиченъ усѣтъ, който е вроденъ у всѣки човѣкъ, бездруго би се спрѣлъ на енергичната, поведителна фигура на Д-ръ Екенера.

Д-ръ Екенера

Манцъ

Може би тукъ действува съ магична бързина асоциацията по подобие: при вида на Д-ръ Екенера по-ясно или по-смжтно възникватъ спазенитъ въ подсъзнанието образи на рой хора на дѣлото и подвига — полярни изследователи, пжтешественици, алпинисти, военачалници, технически ржководители на голѣми обществени предприятия, обществени водачи. Тѣй както и задъ усмивката на готвача Манцъ лъсватъ мазнитъ усмивки на редъ гостилничари, хотелиери, ханджии, фурнаджии, кашавари, а — въ военно време — и на мнозина колари изъ обозитѣ, удобно настанени на каруцитѣ си върху нѣкой по-мекичѣкъ чувалъ.

И действително, въ лицето на Д-ръ Екенера и на готвача Манцъ, ние — изразявайки се съ терминологията на нѣмския физиогномистъ Карлъ Хутеръ — имаме два типични представителя на два отъ тритѣ първични натюреля — на двигателния и на хранителния или

стомашенъ натюрель. Или — ако си послужимъ съ терминологията на Д-ръ Кречмера*) — въ лицето на поменатитѣ по-горе двама души, които вземаме за илюстрация, ние имаме типични представители на атлетичния и пикниченъ конституционаленъ типъ.

Названията — повече или по-малко сполучливи — въ случая за насъ не важатъ. По е сжществено да се изтъкне, че мнозина наблюдатели, които сж се занимавали съ характерологични изследвания, сж дошли до установяване — въпреки привидното многообразие на човѣшки форми и лица — на нѣкои основни морфологични типове, които кривятъ опредѣлени душевни чѣрти, очертаватъ опредѣлени характери и опредѣлятъ по единъ сждбоносенъ начинъ мѣстото на човѣка въ свѣта.

Мигаръ не сте срещали въ живота мнозина представители на ония енергични натури, които хората обикновено наричатъ „дѣлови люде“? Тѣ всички — колкото и индивидуални различия да проявяватъ — иматъ нѣщо типично, нѣщо общо, което ги обединява въ единъ основенъ типъ. Тѣлото имъ, съ силно развита костна система — нѣщо, което придава по-голѣма рѣзкостъ и жгловатостъ на тѣлеснитѣ очертания — добива още по-енергиченъ и напрегнатъ изгледъ подъ влияние на силно развитата мускулатура.

Всичко въ тия натури издава воля за дейность и движение — и дългитѣ имъ мускулести, жилести ржце и крака, и изопнатата имъ, напрегната сѣкашъ снага съ широкитѣ си рамене и гърди, и правата имъ, твърда и енергична стойка, и жилавиятъ имъ вратъ, и дългото имъ енергично лице съ своитѣ рѣзко очертани и издадени напредъ носъ и брада.

Можете ли да си представите погледътъ на тия хора плувналъ въ нѣга, унесенъ въ мечти или тихо съзерцание, или най-сетне покорно оборенъ къмъ земята?

Срещнете тоя погледъ, и вие ще почувствувате всичката му острота и проникателность, всичката му твърдостъ и енергия, всичката му трезвость. Той издава единъ чисто реалистиченъ възгледъ за живота и природата, кждето — по схващането на тия натури — има толкова много за „превъзмогване“, „преодоляване“ и „овладяване“. Спре ли се на необятната морска ширь, този погледъ чертае перспективи за далечни пжтешествия, пълни съ подвизи и борби. Този погледъ иска да покори водната стихия, да превъзмогне всичкитѣ ѣ опасности и изненади, той иска да пресече тъмната бездна на водитѣ съ динамичната линия на подвига. Врѣхъ ли планински съзре, той се опива не толкова отъ неговата величава красота, а го наблюдава като обектъ за превъзмогване и подвигъ. Особено го теглятъ непристѣпнитѣ върхове, чието изкачване е свързано съ много опасности и е съпроводено често съ рискъ за живота.

Жилестата ржка на тия люде драговошно борави съ остри инструменти. Тя обича да върти мечъ, да движи кормилото на корабъ или автомобилъ, да върти лоста на нѣкоя машина. Тя на драго сърце би се издигнала въ повелителенъ жестъ, за да хвърли цѣла армия на бойното поле. Погледътъ на хората отъ този типъ купитѣ да види изпълнено пространството съ движение на маси, които се впусчатъ съ уст-

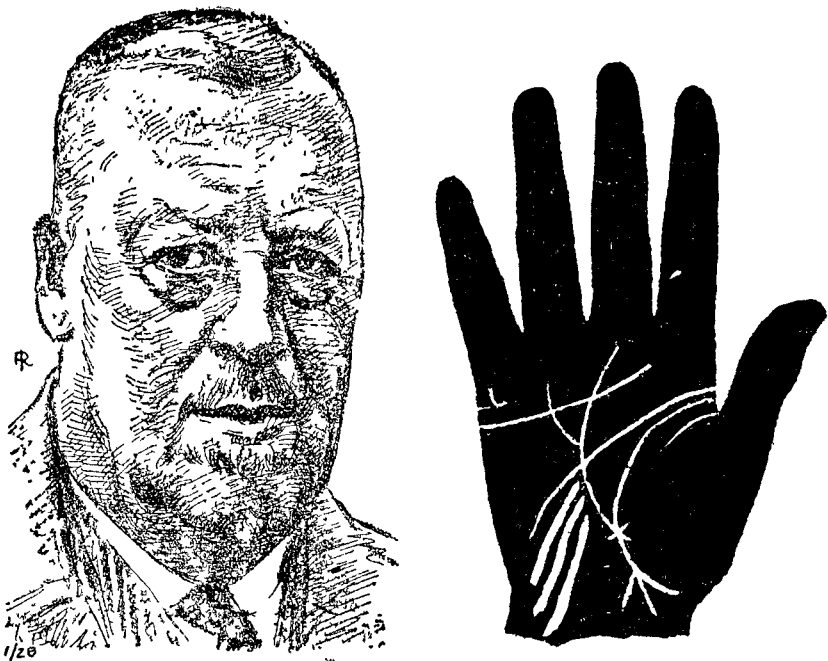
*) Вижъ книгата му „Körperbau und Charakter“.

ремъ напредъ, за да се борятъ и съпротивляватъ, да нападатъ и побеждаватъ.

Ухото на тѣзи хора обича повече бодрия шумъ на ония мѣста, дето кипи оживена работа. То обича тракането на машини, звънтенето на оржия и инструменти, отривиститѣ заповѣди и бодри възклицания.

Склонни къмъ независимостъ, тия натури иматъ ясно изразена воля за властъ. Тѣ обичатъ да стоятъ начело, да заповѣдватъ и направляватъ въ трезви и практични предприятия — дето се изисква отговорностъ и бърза изпълнителностъ, дето е необходимо да се развие сила и мощъ, дето се събужда съревнование и съперничество. Тия дейни натури обикновено изпълняватъ плановѣтѣ, замислени отъ други.

Хора на делото — това сж истинскитѣ представители на първичния двигателенъ натюрель.

Ето една скица отъ ржката на Д-ръ Екенера, така както я намираме въ лекцията „Hands of Destiny“ на Josef Ranald. Последниятъ я предлага като образецъ на ржка, въ която очебийно изпъкватъ така нареченитѣ „линии на пжтешествията“ — тритѣ линии на лунната височина, които сж белѣзали ржката на прочутия въздухоплавателъ.

А хората на стомашния натюрель? Колко не би допаднала на единъ чистъ типъ отъ тоя видъ бързината, припряността, напрежението и бойкостъта на двигателния натюрель! Той просто се чуди, защо толкова бързатъ тия хора и закъде бързатъ. Ни яденето имъ ядене, ни почивката имъ почивка, ни сънътъ имъ сънъ. А какъ обичатъ тия хора добре да си похапнатъ и попиянатъ, спокойничко да си дремнатъ, па

дори и поспятъ. Най имъ е приятна домашната обстановка — всредъ нея човѣкъ може поне свободно да се поразпусне.

Иначе сж отлични домакини. Ако избата имъ пращи отъ съестни припаси, ако хамбаритъ сж пълни, ако въ долапитъ има за ядене и пиене, тѣ се чувствуватъ охолно и въ пълна сигурностъ. Ето защо, промѣнитъ, прогресътъ, реформитъ не имъ сж присърце. Тѣ смущаватъ установения вече редъ на нѣщата. Съ силно развити чувства за собственостъ, за домъ и семейство, за родъ и роднини, съ склонностъ къмъ хапване и пийване, която може да отиде до чревоугодие, тѣ очевидно не сж нагодени да бждатъ двигатели на прогреса. Консервативни — тѣ спастрятъ, събиратъ, натрупватъ и съхраняватъ.

И тлѣстината на тѣлото имъ ясно говори за тази силна способностъ да трупатъ резерви, да се осигуряватъ.

Необичащи борбитъ, тѣ сж естествено примирителни, а когато имъ се угоди — и добродушни. Особено се разполагатъ при ядене — нахранишъ ли ги сито, можешъ да имъ спечелишъ сърдцето.

Удобството, охолността, спокойствието на истинския хранителенъ натюрелъ се просто излъчватъ наоколо и се предаватъ по единъ естественъ начинъ на ония, които идватъ въ досегъ съ тѣхъ.

Измежду тия натури се срещатъ най-често истински одаренитъ хора за практическа, стопанска дейностъ, която носи печалба и предобивъ.

Нахвърлихъ на едро чертитъ на два отъ основнитъ натюрели. Образитъ, съ които тѣ сж илюстрирани, увѣренъ съмъ, ще възбудятъ сума асоциации и ще допълнятъ бѣгло нахвърленитъ скици. Важното е да подтикнатъ къмъ наблюдения и да подпомогнатъ вродения у всѣкиго физиогномиченъ усѣтъ да работи, не наслуки и опипомъ, а ясно и по опредѣлени линии. Така набраниятъ опитъ се просвѣтлява и оразумѣва.

За третия — чувствителенъ или усѣтенъ натюрелъ, както го нарича не особено изчерпателно Хутеръ — ще говоримъ други пѣтъ.

2.

Бургеръ—Вилингенъ

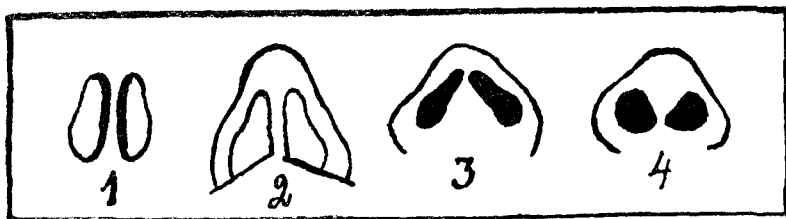
За моста между носнитъ отвори

Стената, която раздѣля носнитъ отвори наричамъ „носенъ мостъ“ или „носна пѣтека“ (Nasenstein). Носниятъ мостъ сведочи по какъвъ начинъ душевното е свързано съ тѣлесното и съ усѣщанията.

Ако връзката между душевното и тѣлеснитъ чувствувания е благоприятна, така че тѣ да се допълватъ, тогава всичко преминава въ едно правилно душевно възприятие (фиг. 1). И обратно, душевното състояние бива правилно изразено навънка. Носниятъ мостъ при таково положение на чувствата, бива правъ и тънъкъ. Вжтрешнитъ и външнитъ възприятия се разпредѣлятъ взаимнообразно правилно. Двата свѣта на възприятията — вжтрешниятъ и външниятъ се досягатъ взаимно така силно, че се претапятъ въ едно единно чувство.

Прочутиятъ военачалникъ Молтке е ималъ тѣсенъ носенъ мостъ (фиг. 2), откъдето и неговото тънко и правилно възприемане и проявяване на всичко душевно и тѣлесно. Той е схващалъ правилно жизнената природа на човѣка. Тази особеностъ му е помагала твърде много въ неговитѣ военни пресмѣтания.

Ако, на противъ носниятъ мостъ е отпредъ тѣсенъ, а отзадъ широкъ (фиг. 3), тогава този човѣкъ възприема нѣщата поединично — въ него ще има или едно вътрешно чувство или единъ тѣлесенъ усѣтъ Той раздѣля въ себе си тия два допълващи се свѣта на чувствуванията. Напр., ако той усѣща единъ ударъ, възприема тѣлесния усѣтъ, безъ въ него да става какво и да е емоционално възбуждение. Тукъ физическото изпѣква на първо мѣсто.

Предаванетоъ пѣкъ на собственитѣ чувства става съ голѣма жизненостъ, щомъ човѣкъ е развитъ въ сили и способности. Напр., ако такъвъ човѣкъ иска да предаде нѣкое весело чувствувание, той не изразява това само съ движения. Цѣлата сжщностъ на този човѣкъ взима участие въ изразяване на това весело чувствувание. Тогава туй действа импулсивно.

Противоположно действува човѣкъ, който има носенъ мостъ отзадъ тѣсенъ, а отпредъ — широкъ (фиг. 4).

Такъвъ човѣкъ възприема душевни впечатления не само духовно, но и тѣлесно. Сжщо впечатления отъ тѣлесно естество създаватъ у този човѣкъ и духовни впечатления. Напр. храбростта способствува когато всички други качества необходими за това сж на лице, единъ подобенъ човѣкъ да възприема всичко твърде жизнено, непрегнато. Сжщо и тѣлеснитѣ впечатления събуждатъ въ него бърже и силно съответни душевни възприятия. Едно приятелско ржкостискане не се възприема само повърхностно и външно, то бърже намира отзвукъ и въ душата на човѣка. Такъвъ човѣкъ, обаче, трудно прави своитѣ душевни и тѣлесни възприятия да бждатъ и на други хора непосредствено близки. Такива предразположения иматъ саможиви хора, пустинници и др. под. Външната красота на нѣщата и нейното възприемане за тѣзи хора не е нѣщо достатъчно. Въ тѣхъ тази красота произвежда едно вътрешно благоразположение, което трудно могатъ да го предадатъ и изразятъ на други.

Ибсенъ има така оформенъ носенъ мостъ. Съответно на това неговитѣ творби показватъ онази скрита способностъ, да свързва душевното съ тѣлесното. Въ това се състои неговата голѣма психологическа сила. Начинътъ на изразяването у него все пакъ си остава тъменъ и тежъкъ за болшинството отъ хората. У него има повече мощъ отколкото изящество.

Отъ немски Д-ръ Е. К.

УЧИТЕЛЪТЪ ГОВОРИ

Ядка на Божественото учение.

Питате ме: „Кое съставя ядка на учението?“

Казвалъ съмъ ви и пакъ ще ви кажа:

„Ядка на Божественото учение сж Любовта, Мждростъта и Истината“.

Знамъ, че пакъ ще ме попитате: „А що сж тѣ?“

Слушайте вие, които вече сте извършили непоправимата погрешка — разчупили сте черупката на живота, за да вкусите отъ неговата ядка. Ядката, която всички ядатъ, безъ да могатъ нѣкога да изядатъ. Продължете своята погрешка — яжте отъ ядката! Но не се спъвайте отъ черупкитѣ.

И азъ ви казвамъ: „Яжте отъ ядката, опитайте истината, но не се препъвайте о черупкитѣ — не искайте „доказателства“.

И тѣй, чуйте отговоръ на вашия въпросъ!

Любовта е това, безъ което не може да сществува никакъвъ животъ.

Мждростъта е това, безъ което никакво движение не сществува.

Истината е това, безъ което никаква граница не сществува.

Любовта е начало на живота.

Истината е к'рай на живота. Това сж двата предѣла на Великото въ свѣта.

Това, което се движи по средата и оформява нѣщата, е Божествената Мждростъ.

Мждростъта не може да работи, ако нѣма едно начало и единъ край. Между тѣхъ работи Мждростъта, въ междината образувана отъ началото и края, която пълнятъ всички вѣчности, безъ да могатъ да я изпълнятъ.

Въ тая междина се движи Мждростъта и изяснява, какво сж Любовта и Истината.

Мждростъта говори:

Азъ, която се движа между началото и края, ви казвамъ —

Любовта е начало на всѣко битие.

Истината е крайниятъ предѣлъ на битието, върховната му цель.

А задъ Истината? Задъ Истината нѣма нищо. Задъ Истината не можешъ да отидешъ. Всѣко нѣщо, което е сътворено, следъ като се движи, движи, най-после ще спре до Истината. То може да се движи милиони и милиарди години, но като дойде до Истината, тамъ ще спре. И тогава, едно отъ дветѣ — или ще се съобрази съ законитѣ на Истината и ще живѣе споредъ тѣхъ, или ще стане на прахъ и пепель.

Ти викашъ: „Кажи ми Истината?“

Истината не може да се каже, Тя се живѣе,

Истината представя плодъ на цѣлокупния животъ. Тя включва това, въ което Богъ се проявява. Тя включва това, въ което всички съвършени същества се проявяватъ. Тя включва цѣлата вѣчностъ, която е съставена отъ хиляди и милиони „вѣчности“. Защото има вѣчности, които сж предѣлни. Има и вѣчности, които сж безпредѣлни.

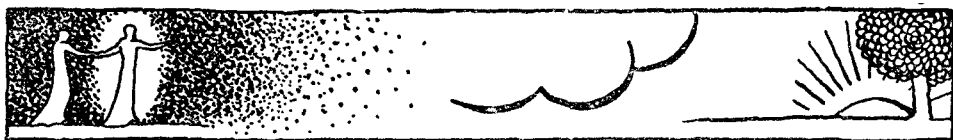
И така, помни:

Ако ти съ своята любовъ не можешъ да преминешъ отъ началото къмъ края — да влѣзешъ въ Истината, и ако съ твоята истина, не можешъ пакъ да минешъ отъ края въ началото, ти никога не ще разберешъ, какво нѣщо е животътъ.

Ти трѣбва да свържешъ началото и края. Не можешъ ли да направишъ това, нищо не можешъ да направишъ, нито да разберешъ.

А кое може да свърже началото и края?

Само мъдростъта.

ИЗЪ ЖИВОТО СЛОВО

Написани книги. Написани на различни езици.

Всички хора сж книги, написани на различни езици, които трѣбва да изучавашъ.

Да обичашъ, значи да учишъ. Да прелиствашъ всѣки день книгата на живота, и да учишъ.

Любовъта е велика наука.

*

Можешъ ли да четешъ? Книгата на твоя приятель можешъ ли да четешъ? Знаешъ ли езика, на който е написана тя? Обичашъ ли го?

Това е Любовь. Всѣки день да четешъ отъ книгата на неговия животъ, всѣки день да я прелиствашъ.

Това е Любовь.

*

Благословение е за човѣка да обича.

Благословение е за човѣка да знае да чете книгата на живота на своя приятель. Всѣки день да намира въ нея нѣщо ново, нѣщо священо.

Благословение е да знае езика, на който е написана тя.

Благословение е!

*

Велика наука!

*

Да обичашъ, значи да четешъ.

Да обичашъ, значи да знаешъ.

И всѣки день да прелиствашъ книгата на живота на своя приятель, и всѣки день да намиращъ въ нея нѣщо ново, нѣщо священо.

Благословение е

и

велика наука.

ПРИТЧИ И ПРИКАЗКИ

Въ царството на Вензитѣ

Отдавна, много отдавна живѣли два народа — тамари и вензи. Днесъ и поменъ не е останалъ отъ тѣхъ: ни въ пѣсни се пѣе за тѣхъ, нито се въ приказки споменава. Царьтъ на тамаритѣ ималъ синъ. Името му било Тамаръ. Изпратилъ го той въ царството на вензитѣ, които се славѣли съ мъдра управа и стройна държавна уредба, наука да учи. И като царски синъ, сторили му честь та го приели въ едно отъ най-знаменититѣ училища на времето, дето малцина можели да влѣзнатъ. Тамъ се учела и дъщерята на вензкия царъ. Изденъ въ день като учили заедно, тѣ се сближили и между тѣхъ се завързала обичъ. Обикналъ Тамаръ царкинята на вензитѣ и пожелалъ да я направи своя невѣста. Ала колкото и нѣжна въ обноситѣ си да била царкинята, тя му се виждала тѣй тиха, тѣй студена, че най-сетне на Тамара почнало да се чини, че тя е равнодушна къмъ него. Единъ день, както си говорѣли, той се обърналъ къмъ нея па ѝ казалъ: „Виждамъ, че ти си хладна къмъ менъ, че не ме обичашъ, ами поне ми кажи.“

Царкинята не отговорила ни дума, но откакъ изрекълъ той тѣзи думи, отъ очитѣ ѝ рухнали такива потоци сълзи, че тя почнала да се топи, да се топи, докле най-после цѣла се обърнала на вода и потънала въ земята. Съ ужасъ гледалъ Тамаръ, какъ неговата възлюбена изчезва въ бистрия потокъ сълзи и чакъ сега разбралъ каква скръбъ ѝ причинилъ, и колко се е мамѣлъ. Но отде да знае — въ тѣхното царство съ думи се разправяли, съ думи и разбирали. И почналъ Тамаръ да се окайва и да плаче за своята възлюбена. Щѣло му се и той да се стопи въ сълзи и да потъне при нея. Но не се стопилъ.

Тогава отъ мѣстото, дето потънала водата, израсналъ трепетень и нѣженъ, единъ бѣлъ кринъ. Зарадвалъ се Тамаръ на крина, па се обърналъ и му казалъ: „Мило цвѣте, ти ми си утѣха, кажи, де отиде, де се скри моята възлюбена?“

Но кринътъ мълчалъ. „Кажи, повторилъ Тамаръ, защо мълчишъ като нѣмъ?“

А кринътъ, следъ тия думи, започналъ да вехне и линѣе и не следъ много като изъ невидѣлица пламналъ огънь и го изгорилъ.

Царскиятъ синъ очудено гледалъ крина какъ гори, и кога изчезналъ безъ да остави ни пращинка пепель, мъжа го налегнала и той пакъ заридалъ.

Тогава при него се явилъ царьтъ на вензитѣ и му казалъ:

„Слушай Тамаръ, въ царството на вензитѣ, сиречь на човѣцитѣ, които сж едно съ Бога, думитѣ сж живи. Хората сами ставатъ своята скръбъ и своята радостъ, сами ставатъ своята обичъ. Който обича не говори, че той самъ е жива обичъ. Който скърби, не изказва съ думи скръбъта си, защото самъ е скръбъ.“

Моята дъщеря ти говори съ езика на вензитѣ, но ти не я разбра. Тя не ще ти се яви вече отвънъ. Иди си Тамаръ въ твоето царство, иди при своитѣ люде — тамаритѣ, и занеси въ душата си живитѣ думи, които чу, но не разбра, въ царството на вензитѣ.“

Скица

Недоволенъ е. Свѣтътъ му се представя мраченъ.

Не вижда свѣтълъ лжчъ. Върти се въ тъмнина.

А никога не се запитва: „Защо съмъ недоволенъ?“ Причината не търси никога. Или, ако я търси, обектъ сж другитѣ, не той.

Защо човѣкъ не търси никога вината въ себе си? Защо я търси въ другитѣ? — Защото другитѣ по-добре разбира ли? Или намира себе си правъ?

— Не може другитѣ да се разбиратъ по-добре отъ себе. Не може. Човѣкътъ, неговото себе, е мѣрило за себето на другитѣ. Но себето на другитѣ не може на собственото себе да послужи за мѣрило.

Неизвестното съ известното се мѣри. Затова, известното търси! Търси себе си! Познай се! И питай: „Защо съмъ недоволенъ?“

Недоволството — това е недоимъкъ: отъ въздухъ, отъ свѣтлина — отъ нѣщо. Не го търси у другитѣ. И тѣ сж като тебе бедни. Търси богатитѣ — съ въздухъ, свѣтлина. Тѣ иматъ и за тебе и за всички като тебе. Търси ги!

Не спирай бедния! Той ще вземе само. Да дава той не знае. Не може, На него дай. А искай отъ богатитѣ.

*

Запитай се: „Защо съмъ недоволенъ?“ Това е малка стѣпчица къмъ познаване на себе си.

*

Когато си доволенъ, запитай пакъ: „Защо съмъ радостенъ?“ — Това е изобилие. А твоятъ умъ между изобилието и недоимъка да бжде. Стѣпки сж това. Малки стѣпчици къмъ себе.

Малки стѣпки, отъ които всѣка съ нова радостъ те изпълва. Радостъ отъ познание на себе си. Радостъ, която и при доволството, и при недоволството е радостъ.

Т.

Олга Славчева

Великото освобождение

Асинета разказва:

Едно същество познавахъ азъ — една дѣвица. Тя винаги имаше тжжно лице и отъ очитѣ ѝ постоянно се ронѣха сълзи. Ние бѣхме нѣкакъ чудно свързани: всѣко мое действие се отразяваше върху нея. Отъ день на день тя ставаше все по-грозна. Устнитѣ ѝ се сключиха като зараждавѣла ключалка на запустялъ замъкъ. Челото ѝ заприлича на гъсти облаци по небето, носящи ужасъ за мореплавателитѣ. Ржцетѣ си кръстоса на гърдитѣ, като желѣзни верей на мраченъ затворъ. Походката ѝ стана Каинова, очитѣ ѝ блуждаеха.

Веднѣжъ тя ми заговори: „Азъ съмъ робиня, ти ме окова, твоитѣ мисли, чувства и действия ме раниха — сега съмъ прокажена. Като чели цѣлъ свѣтъ е противъ мене — приличамъ на пустиня, кждето симунитѣ на съмнението постоянно затрупватъ оскждната влага на моята неутолима жажда. Моята глава тежи върху гърдитѣ ми като угасналъ болидъ.

Азъ се ужасихъ и поискахъ да ѝ помогна. Поставихъ свѣтилникъ предъ очитѣ си и се отдадохъ на работа. Времето летѣше съ свѣтлавична бързина.

Веднѣжъ, нѣкой тихо почука на моитѣ врати — влѣзе една прекрасна дѣвойка — тя се хвърли срещу мене и ме прегърна.

Коя си ти, попитахъ я азъ?

— „Азъ бѣхъ робиня, сега съмъ свободна.“

Бѣхъ прокажена, сега съмъ чиста.

Бѣхъ сгърбена — сега съмъ изправена. Сега очитѣ ми просияха, гледатъ ясно. Челото ми е свѣтло като южното небе съ грѣещи звѣзди. Устнитѣ ми се отключиха — азъ пѣя, пѣя... Ахъ, сама се наслаждавамъ отъ своята пѣсень, извираща отъ гърдитѣ ми като водитѣ на Ел-бурския изворъ. И тѣй весело се смѣя, че сама подскачамъ отъ радостъ при екота на този волень смѣхъ. Моитѣ рѣце заякнаха като крилетѣ на мощния орелъ — нозетѣ ми бѣгатъ живо като хвърковати. —

Азъ съмъ тази, която нѣкога бѣхъ твоя тжжна сплътница, ела съ менъ!“

Тя ме поведе. Розовъ пламъкъ грѣеше по бузитѣ ѝ, подобно багритѣ на слънцето предъ изгрѣвъ.

Азъ едвамъ я познахъ. Тя ме заведе въ една райска градина съ благоуханни цвѣта и зрѣещи плодове. Тамъ пѣхъ водитѣ на вѣчно бликащъ изворъ, и чудно хубава кѣшичка се бѣлѣше презъ дървесата.

Тогава тя ми каза: „Ти ще живѣешъ съ мене вече, тукъ е най-хубаво отъ всѣкжде“.

Но азъ я попитахъ: „Какъ се ти преобрази?“

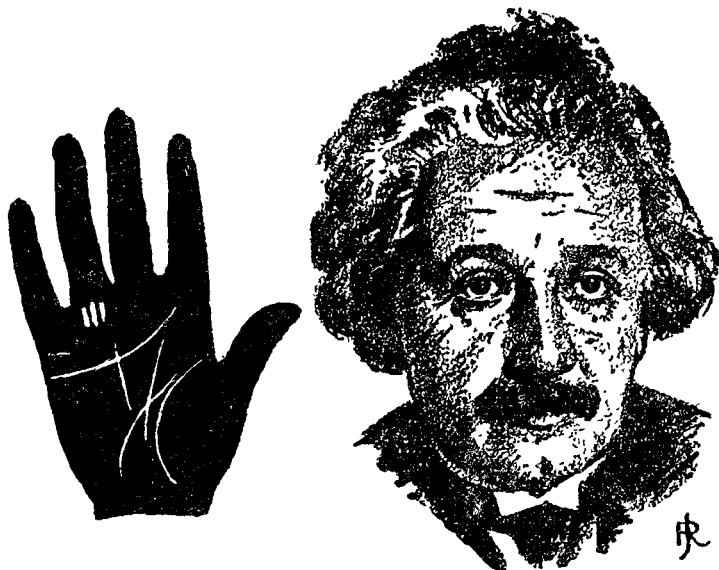
— Тя ми отговори:

„Всѣко твое усилие се отразяваше върху менъ. Когато ти заработи подъ лжчитѣ на твоя свѣтилникъ — азъ се събудихъ. Когато ти поемаше страшната пѣтека на възлизането — азъ оздравяхъ; отъ твоята мжка, трудъ и работа азъ придобивахъ своята първична оживеностъ. Ти позна истината и моитѣ вериги паднаха, показата ми се очисти. Ти заплака отъ непосилни страдания, а азъ запѣхъ отъ нездържанъ възторгъ. Лирата ми звънна съ ярка сила. Когато ти раздаваше плодетѣ на своя трудъ азъ се обогатявахъ. И ето, всичко това тукъ е твое. А когато ти умре за всѣки грѣхъ, азъ придобихъ своята пълна сила и красота и се поселихъ въ този изряденъ домъ.“

Тогава, тя, светещата неусѣтно се настани у менъ и азъ населихъ бѣлото жилище. Тя влѣзе у менъ и изпълни съ радостенъ животъ всичкитѣ ми клетки. Отъ всѣки храстъ на моята градина въ средбърни гнѣзда пѣхъ поини птици. Сърничка бѣла дойде — кротко създание и склони глава върху колѣното ми. Смоковницата спускаше зрѣли плодове въ скута ми. Тогава Тя засвири у менъ съ своята златна лира и пригласяше стихове съ своя дълбоко прочувственъ гласъ. Тя пѣеше за сълзитѣ, които ставатъ на бисери, за трѣнения вѣнецъ, който се преобразява въ слънчево сияние, за ония умрѣли, които можеха да възкрѣсватъ... Тя пѣеше за великото освобождение на този, който се мжи, труди и работи.

Ели

Айнщайнъ за свѣта и за себе си

Айнщайнъ е роденъ въ Улмъ въ Германия. Неговиятъ гений въ науката не е резултатъ само на трудъ. Той се е родилъ съ подобни гениални предразположения. Образътъ му говори ясно за това. Лицето и дълбокиятъ му погледъ сякашъ не сж отъ този свѣтъ. Въ ржката му (споредъ колекцията ржце на Jos. R. nald), третѣ дебели линии на аполоновия хълмъ, говорятъ за неговата гениалностъ въ областта на науката и изкуството.

Дългата аполонова (слънчева) линия, потвърждава и допълва това. Линията на ума, която отива като хубава крива къмъ края на лунната издигнатина, говори за онзи голѣмъ полетъ на Айнщайновата мисль. Линията на сждбата (сатурновата линия), отива къмъ юпитеровия хълмъ. Това говори за гслѣмата свѣтовна слава, която има и ще има този голѣмъ човѣкъ. Покрай всичко, чудно хубаво очертаната линия на сърцето, изразътъ на лицето, ямичката на връхчето на брадата сведочатъ за голѣмото благородство на този съвремененъ гений. Той е сжщо и голѣмъ цигуларъ. „Истинските учени, казва самиятъ Айнщайнъ, сж дълбоко, „космически“ религиозни“.

Великиятъ въ науката и изкуството не може да не бжде великъ и въ малките нѣща и дѣла въ живота, въ областта на сърцето и душата.

Измежду много тъмни прояви винаги има и свѣтли проблесъци, които озаряватъ навремени човѣчеството. Тѣ го тикатъ винаги напредъ къмъ едно свѣтло и право гледане на живота. Тѣ сж истинските лжтепоказатели, които водятъ къмъ истината, свободата и братството. Измежду тѣзи свѣтли проблесъци може да се числи излѣзлата презъ токущо изтеклата 1934 година книга на всеизвестния ученъ **Албертъ Айнщайнъ**, въ която той изнася своето схващане за свѣта и за себе си. Тази книга, която прави известна сензация въ днешна Европа и Америка е озаглавена: „**Моятъ свѣтогледъ**“. („Mein Lebensbild“, „Comment je vois le monde“).

Радостно нѣщо е когато въ свѣта се появяватъ книги отъ този родъ. Защото тѣ сж искрени книги и понеже излизатъ отъ перото на личности като Айнщайна, чието всечовѣшко влияние е така голѣмо, играятъ голѣма свѣтовна роль. Можемъ да кажемъ, че книги отъ рода на тази, представятъ свѣтла страница отъ развитието на човѣчеството. Идва една нова епоха. Тя е епоха на единъ голѣмъ и истински духо-

венъ подемъ. За тази нова епоха, за тази нова духовна мисълъ, за това ново човѣшко, всечовѣшко съзнание ратуватъ голѣмитѣ корифеи на научната мисълъ въ свѣта днесъ. Книгата на Айнщайна е живъ изразителъ на тази нова, искрення мисълъ на голѣмитѣ учени. Тя е разпредѣлена на петъ голѣми отдѣли. Първиятъ отдѣлъ засяга погледа на Айнщайна къмъ свѣта. Вториятъ отдѣлъ се занимава съ въпроситѣ за политиката и пацифизма. Третиятъ — засяга Германия презъ 1933 г. Четвъртиятъ — еврейския въпросъ и петиятъ отдѣлъ, който е най-голямъ е посветенъ на науката.

Безсъмнение най-интереснитѣ за насъ въпроси, въпроси на живота — всечовѣшки въпроси, сж засегнати въ първитѣ два отдѣла. Съ по-главнитѣ отъ тѣхъ ще се занимаемъ въ настоящето кратко разглеждане.

Айнщайнъ започва своята книга съ въпроса за смисъла на живота. И отговаря на него така: „Да знаешъ да отговоришъ на този въпросъ, то значи да имашъ религиозни чувствавания“. „И ако нѣкой мисли, че неговия животъ или животътъ на неговитѣ подобни нѣма смисълъ, той е не само нещастенъ, но е и неспособенъ да живѣе“.

Въ малката глава, която следва, се засяга погледа на Айнщайна по отношение на свѣта. И тамъ срѣщаме чудни бисери на искренна и дълбока мисълъ. Ето отъ тѣхъ нѣкои, изказани свободно: „Азъ имамъ нуждата да водя единъ простъ животъ. Виждамъ и чувствувамъ несправедливоститѣ на социалнитѣ класи. Считаамъ, обаче, че единъ скроменъ животъ е добъръ за всѣкиго, за тѣлото и за духа.“

Азъ не вѣрвамъ въ философското понятие за свободата на човѣка. Всѣки действува не само по външни причини, но и поради една вътрешна необходимостъ.

Благосъстоянието и щастието никога не сж били за менъ нѣкаква абсолютна целъ. Идеалитѣ, които сж осветявали моя пътъ и които сж ме изпълвали мълкомъ съ куражъ сж били доброто, красотата и истината. Баналнитѣ идеали, които иматъ всички хора — притежанието на богатства, външниятъ успѣхъ, луксътъ, всѣкога, отъ ранни години, сж ми се виждали презрителни.

Винаги въ живота си съмъ чувствувалъ нуждата да бжда самотенъ. Това чувство е расло съ годинитѣ.

Моятъ политически идеалъ е демократичния. Всѣки трѣбва да бжде почитанъ като личностъ и никой не трѣбва да бжде боготворенъ. Ако днесъ въ Европа демократичниятъ режимъ търпи голѣма криза, това не трѣбва да се припише на основната идея на демократизма, но на нестабилността на главитѣ на правителствата, които го прилагатъ.

За мене ценниятъ елементъ въ човѣчеството не е държавата, но човѣкътъ — индивидътъ, творецъ и чувствителенъ. Само човѣкътъ е, който твори благородното и възвишеното, сублимното, докато масата си остава тѣпа въ мисълта и оградена само отъ чувства. Презирамъ всичко милитаристично и героизма проявенъ подъ команда!

Най-хубавото нѣщо, което можемъ да изпитаме, това е мистериозната страна на живота. Това е дълбокото чувство, което се намира въ люлката на истинското изкуство и наука. Този, който не може да изпита нито очудване, нито изненада, нито възхищение, е така да се рече, мъртавъ; очитѣ му сж слѣпи. Да знаешъ, че съществува нѣщо, което е непознаваемо, да познаешъ проявата на

най-дълбокото разбиране и на най-голямата красота, които не можем да възприемем с нашия разум, освен в най-примитивните им форми, това съзнание и чувство, ето в какво седи истинската религиозност. В този смисъл и само в този смисъл, аз се считам измежду тези, които са най-дълбоко религиозни. Достатъчно ми е да изпитам чувството от мистериите на вечността на живота, да имам съзнанието и предчувствието за чудесното устройство на всичко съществуващо, да воювам активно за да почувствам едно кжсче, колкото и малко да е то, **отъ разума, който се проявява въ природата.**"

Измежду това, което А. казва за свободата на образованието, заслужава особено внимание неговата искрена констатация: „Много са катедрите за образование, ала малцина и рядко са мъдрите и благородните учители. Учебните зали са пространни и много, но малцина и много рядки са младите хора, които имат искрено жажда за истината и правдата. Природата създава изобилно своите обикновени творби, но тя е много възискателна въ създаване на своите нежни творби“.

„Всѣки трѣбва да работи, съ своя малък дѣлъ, да допринесе за пресъздаване на този духъ на нашия вѣкъ.“

Въ връзка съ въпроса за доброто и злото четемъ тези най-ценни мисли: „Азъ вѣрвамъ много искрено, че нѣма по-добра служба на човѣчеството отъ тази, да занимавашъ хората съ благородни нѣща и по този начинъ косвено да ги облагородишъ. Това трѣбва да извършатъ най-напредъ учените и хората на изкуството. Не резултатите отъ изучаванията и издирванията са тия, които облагородяватъ хората, но усилено за правилно разбиране и продуктивния умственъ трудъ.“

Истинската стойност на човѣка се определя изследвайки въ какъвъ размѣръ и въ кой смисълъ той е достигналъ да се освободи отъ **Себето**“. Този изразъ на Айнщайна го сближава твърде много съ основното схващане на Кришнамурти за живота и човѣка.

По отношение обществото и личността А. изказва между другото следните мнения: „Безъ творчески личности, мислящи и сѣдещи независимо, развитието на обществото въ смисъла на прогреса е така невъобразимо, както и развитието на личността безъ хранителното тѣло на обществото. Едно здраво общество, следователно, държи сѣщо така добре за независимостта на личностите, както и на тяхната взаимна интимна обществена връзка.“

Личността въ днешния свѣтъ е погасена. Затова са се родили диктатори. Те са търпятъ, понеже чувството за достойнството и за правото на личността не е вече достатъчно живо. Задължителната военна служба е най-срамотния белегъ на липса на лично достойнство, отъ което страда нашата цивилизация.“

Ето и схващането на Айнщайна за богатството: „Азъ съмъ дълбоко убеденъ, че всичките богатства на свѣта не биха могли да подтикнатъ човѣчеството по-напредъ дори и да биха били въ най-подходящите за това ржце. Само примѣрътъ на голѣмите и чисти личности може да води къмъ благородни сѣждения и благородни действия. Среброто (парите) събужда само егоизма и тика всѣкога неудържимо къмъ лоши навици и обичаи.“

Можемъ ли си представи Мойсей, Христосъ или Ганди въоржени съ кесията на Карнегий?“

Въ връзка съ възпитанието четемъ по-нататъкъ следнитѣ мисли:
„Дано братскиятъ съюзъ на народитѣ всѣки день стане за хората все по-дълбоко възжелание. Азъ живея съ надеждата, че идващитѣ генерации ще каратъ да се черви отъ срамъ нашето днешно поколение.

Всичко, което днесъ ни очудва, обръща се А. къмъ дѣцата, е дѣло на много и много поколения, създадено въ различни страни на земята съ цѣната на голѣми мъжки и търпеливи усилия. По този начинъ, ние смъртнитѣ ставаме безсмъртни въ тия нѣща, които създаваме взаимно, допринасяйки за дѣла, които не се губятъ. Ако мислите всѣки день върху това ще намѣрите единъ смисълъ въ живота и въ усилията за постигане на нѣщата. По този начинъ ще придобиете едно вѣрно мнение по отношение на другитѣ народи и на другитѣ епохи и времена“.

Единъ отъ най-интереснитѣ въпроси, които засяга Айнщайнъ въ тази си книга е за „Религията и науката“. Тѣзи въпроси сж въ кръга на тѣй нареченитѣ вѣчни въпроси. Разрѣшението имъ въ единъ или други смисълъ даватъ цѣла свѣтовна и епохална насока въ развитието на човѣчеството. Айнщайнъ раздѣля религията на три вида: Първомъ — религията на страха, у примитивнитѣ народи и хора. Второ — религията на моралнитѣ и социалнитѣ чувства, каквито сж всички религии на днешното време. Въ всичкитѣ тѣзи религии има нѣщо общо, то е антропоморфната (човѣкоподобната) представа за Бога.

„Има единъ трети видъ религия, която азъ наричамъ **козмическа религиозностъ**. Твърде трудно е да се изживѣе изцѣло и чисто този видъ религиозностъ отъ този, който не чувствува нищо, понеже въ нея нѣма никаква идея за Богъ подобенъ на човѣка.“

При тази козмическа религиозностъ „индивидуалното съществуване създава у човѣка впечатлението на единъ затворъ и той иска да живѣе притежавайки пълнотата на всичко съществуващо, въ всичката му цѣлостъ и дълбокъ смисълъ. Религиознитѣ гении отъ всички времена сж били белязани отъ тази козмична религиозностъ, която не познава нито догми, нито Богъ подобенъ на човѣка. При тази религиозностъ неможе да съществува никаква черква, чието основно учение да би почивало върху козмическата религиозностъ. Азъ считамъ, че за събуждане и за живото подържане на тази религиозностъ у хората най-голѣма роль пада на истинската наука и изкуство.

Козмическата религиозностъ е най-мощния и най-благородния изводъ на научнитѣ издирвания. Само козмическата религиозностъ е въ сила да събуди въ човѣка вътрешни сили и истински качества на вѣрностъ, самопожертвувателностъ и пр.

Съ право единъ съвремененъ авторъ казва, че въ нашата материалистическа епоха, сериознитѣ учени сж единственитѣ дълбоко религиозни хора.

При тази религиозностъ се събужда единъ толкова висшъ разумъ, че ако му се противопостави всѣки смисълъ, който хората иматъ въ своята мисълъ, нѣма да остане абсолютно никакво отражение отъ него. Това чувствуване е основния мотивъ на живота и на усилията на истинския ученъ въ онзи размѣръ, при който той може да се издигне надъ робството на своитѣ егоистични желання.“

Въ засегнатия отдѣлъ отъ книгата, Айнщайнъ се спира много надълго върху въпроситѣ на пацифизма и политиката. Не ни е възможно въ тия кѣси страници да се спремъ подробно съцитати върху тѣхъ. Ще кажемъ, че Айнщайнъ е отявленъ антимилитаристъ. За него войната

е най-големия срамъ въ съвременната цивилизация. Той счита, че политикитѣ отъ днешно време не сж смогнали и не ще смогнатъ да разрѣшатъ въпроситѣ за мира и братството между хората. Затова предлага, въ свѣта да се образува единъ международенъ съветъ отъ истински учени, които да контролиратъ дѣлата на политикитѣ. Тѣзи последнитѣ трѣбва безусловно да се подчинятъ на първитѣ за да може да има миръ на земята. Въ връзка съ проблемътъ за обезоръжаването, А. казва, че за да има миръ трѣбва безусловно всички страни да сложатъ напълно оржжията долу. Итъкъ частичнитѣ обезоръжавания нѣма да доведатъ до нищо. Той предлага всички държави въ свѣта да се обединятъ въ три голѣми континентални съюзи — Европа и Африка, Америка и Азия съ Австралия, които да иматъ по единъ арбитраженъ сждъ за уреждане на спорнитѣ въпроси. Единъ четвърти арбитраженъ сждъ ще урежда спори въпроси между континенталнитѣ съюзи.

Национализмътъ днесъ, казва Айнщайнъ, е една голѣма опасностъ за развитието на човѣчеството. „Въ действителностъ, днесъ, повече отколкото всѣкога преди, народитѣ и личноститѣ, които иматъ авторитетъ трѣбва да иматъ интернационални идеи и да изпитватъ интернационални чувствавания, ако желаятъ свѣта да върви напредъ къмъ едно по-добро и по-достойно бждаще“. Днешната цивилизация, казва А. върви по пжтя на обедняването на истинскитѣ интелектуални сили. Ако искаме да спасимъ цивилизацията трѣбва всѣки народъ да гледа да не обеднява на хора отъ този родъ.

Преди да завършимъ това кратко разглеждане на първата частъ отъ книгата на Айнщайна, ще цитираме неговото схващане за юдаизма и християнството: „Ако се отдѣли юдаизмътъ на пророцитѣ и християнството, таково каквото го е училъ Христосъ, отъ всички сетнешни прибавки, въ частностъ тѣзи на свещеницитѣ и черквата, тогава остава едно учение, което е въ състояние да излѣкува човѣчеството отъ всички социални болести.

Човѣкътъ съ добрата воля има за дългъ да работи, колкото се може повече въ своята срѣда за да направи живо чисто учение на човѣчностъ. При искренни усилия той ще бжде щастливъ човѣкъ“.

Нѣма да се спираме по-вече върху туй, което Айнщайнъ дава въ своята книга по тѣзи всечовѣшки въпроси. Това сж пророчески нѣща, които идватъ да напжтятъ човѣчеството въ единъ правъ пжтъ. Айнщайнъ не е първиятъ, нито последниятъ работникъ въ това поле на свѣтлината. Днесъ голѣми учители на човѣчеството работятъ неуклонно въ всички страни за Истината, Правдата, Любовта и Братството. Тѣхното слово е огнено, защото е слово на Животъ.

Айнщайнъ е всеизвестенъ ученъ. Неговото голѣмо значение съ тази книга седи въ това, че гениалниятъ ученъ е слѣзълъ отъ своитѣ сфери за да покаже на хората, че тѣ не вървятъ по правия пжтъ и за да хвърли свѣтина върху пжтя.

Ще има ли кой да слуша? — „Сждбата на човѣчеството днесъ повтаря многократно Айнщайнъ, повече отъ всѣкога другъ пжтъ, зависи отъ неговитѣ морални сили. Навсѣкжде пжтътъ, който води къмъ щастие, къмъ чистота и девственостъ, минава презъ личното себоторичане и ограничения“.

„Не да господствуваме, но да служимъ!“
Ето пжтътъ на освобождението.

ВЕСТИ И КНИГОПИСЪ

Духовнитѣ движения въ Естония. — Съ 1,200,000 жители Естония, една отъ малкитѣ балтийски страни, е напредничава и свободолюбива страна. Духовнитѣ движения тамъ сж силно развити. Въ тази насока най-много работятъ: Антропософското общество, което има 3 секции — руска, естонска и немска; Обществото за психични издирвания въ Талинъ (Ревелъ) — столицата на Естония, сжщо съ 3 секции. Руската секция на последното общество носи името на известната окултна романистка Крижановска. Тѣзи общества проявяватъ голѣма дейность. Всѣка седмица се четатъ системни лекции изъ разнитѣ отрасли на окултизма. Презъ изтеклата есенъ въ тѣзи срѣди е говорилъ и нашиятъ приятель П. Г. Пампоровъ върху новата култура, върху учението на Учителя и пр. За развитието на окултнитѣ движения въ Естония много е допринесла довоенната руска оригинална и преводна окултна литература. Теософското общество сжщо така работи за повдигане на духовното ниво на естонцитѣ.

Окултизмътъ въ музиката. За магическата сила, за тайнствения ефектъ, който предизвиква музиката, се говори още отъ незапомнени времена. Всичкитѣ хора почти се подаватъ на магическото действие на музиката, което и до днесъ не е обяснено напълно по наученъ начинъ. Опититѣ сж ни доказали, че това магическо въздействие на музиката се простира и върху животинското и растителното царство.

Известно е, че много животни невѣроятнo живо реагиратъ подъ звуковетѣ на музиката. Има нѣкои видове змии, които съ помощта на флейта или другъ нѣкой инструментъ, могатъ да се укротятъ. Има мишки, които играятъ подъ звуковетѣ на музиката. Констатирано е отъ безброй подновявани опити, че нѣкои екзотични растения отварятъ своитѣ цвѣтове при звука на нѣкоя приятна музика. Така, тѣхнитѣ наведени стѣбла се изправятъ, листата потреперватъ и цвѣтната чашка се разиграва.

Споредъ мнението на ученитѣ, които се занимаватъ специално съ този въпросъ, това сж окултни явления, предизвикани отъ музиката. Но дали окултизма има връзка съ музиката? Днесъ това е мжчно да се поддържа и докаже, обаче, нѣкои тайствени явления и причини ни каратъ да вѣрваме въ тази възможность.

На хората една мелодия, може да въздействува по най-различни начини. Малцина сж онѣзи, които сж по отношение на музиката напълно равнодушни. У повечето веселата и ритмична музика за игра предизвиква една оживена функция на мускулитѣ и нервитѣ. Така „крската сами заиграватъ“, ржцетѣ се разперватъ и размахватъ. Има хора, които музиката обсипва съ усѣщания отъ едно неизмѣримо удоволствие и нервно освежаване. Има нѣкои, които сж спрямо музиката

толкова чувствителни, че предъ очитѣ имъ се рисуватъ разни цвѣтове каквито тѣ желаятъ и които въ сжщностъ не сжществуватъ на близо.

Особено сж интересни, въ това отношение, нѣкои феноменални явления. Да посочимъ на единъ интересенъ примѣръ, който звучи, като невѣроятенъ, но за чиято истинностъ гарантиратъ трима сериозни нѣмски учени.

Физицитѣ Шредингеръ, Хайсембергъ и Йорданъ сж правили съ свирене на цигулки най-фантастични експерименти и единъ день дошли до едно откритие, което ги поразило до най-висока степенъ.

Тѣ, тримата, сж свирили по часове на цигулки една и сжща, твърде монотона, мелодия и то подъ една здраво изградена стълба. Основитѣ на тази стълба сж били отъ тухли и варъ, а само стжпалата сж били отъ дѣски.

По тѣзи стжпала сж могли да минаватъ хора и съ тежки товари. Обаче, на втората седмица, следъ всѣкидневното монотонно свирене на тази мелодия на цигулка, подъ самата стълба, стълбата изведнажъ, съ страшенъ трѣсъкъ, се струполила. При това Хайсенбергъ е билъ тежко раненъ.

Тримата учени сж увѣрени, че здравата стълба се е разрушила отъ монотонната музика на цигулките. Тѣ продължили своитѣ опити и съ дълготрайна монотонна музика сж успѣвали да разбиятъ и най-твърдото стъкло.

Това сж феномени, които трѣбва да бждатъ обяснени, защото нѣма съмнение, че въ това може да се крие цѣлата тайна за окултната сила на музиката и мелодията. Ученитѣ не сж оставили така този интересенъ въпросъ и нѣкои отъ тѣхъ работятъ доста упорито, за да разрѣшатъ тази, наистина интересна тайна, изъ в. „Миръ“.

Една особена страна на землетресенията. На 30 ноемврий 1934 г., е имало землетресение въ Югославия. По тоя поводъ в. „Утро“, отъ 1. XII. печата следната телеграма отъ Бѣлградъ съ дата 30. XI: „Днесъ нѣмъ 4 часа въ Загребъ е почувствувано землетресение, обаче, нѣма никакви повреди“. Интересно е, че нѣколко часа преди да се почувствува землетресението, кучетата въ цѣлия градъ сж виели непрежснато“.

Подобни явления сж наблюдавани и записани много пжти. Самиятъ фактъ, че животнитѣ чувствуватъ землетресението нѣколко часа по-рано и се вълнуватъ, нѣкои даже избѣгватъ отъ градоветѣ и селата, показва, че землетресенията си иматъ по-дълбока причина.

Тѣ потвърждаватъ окултното обяснение на землетресенията.

Нови окултни сборници на руски. Въ Бѣлградъ руски окултисти отъ разни страни „започнаха отъ 1933 год. издаването на сборници съ общо заглавие „Окултизмъ и Йога“. Главни уредници и сътрудници на сборника сж Борисъ Аровъ, Д-ръ мед. Ал. Асѣвъ, Мих. Никитинъ, проф. Ник. Рьорихъ, Нина Рудникова. Третиятъ сборникъ излѣзе тая есенъ.

Това явление въ духовния животъ на руския народъ е особено важно, понеже говори за дълбокитѣ мистични сили, които крие душата на Русия и изобщо славянската душа. Въ славянството — въ Русия и въ другитѣ славянски страни предстои голѣмъ духовенъ подемъ. Славянитѣ сж предъ една важна епоха въ своята история — епоха на разцвѣтъ. И затова всѣка проява на новитѣ идеи всрѣдъ тѣхъ трѣбва да

Le Maître Parle

LA LIBERTÉ

Ce qui rend l'âme humaine libre, c'est la Vérité. L'âme humaine aspire à la Liberté, elle a l'ardent désir d'être libre.

C'est une sublime impulsion intérieure — pas de l'homme ordinaire — mais de l'homme en qui la conscience divine s'est éveillée.

Vous avez entendu qu'il est dit: „Vous connaîtrez la Vérité, et la Vérité vous affranchira“.

La Vérité — c'est la Lumière du monde divin. La Liberté en est l'immensité infinie.

Et lorsque nous parlons de la Liberté Divine, qui découle de la Vérité, nous sous-entendons l'infini, c'est-à-dire l'aspiration de l'âme à vivre dans l'infini.

La Liberté, dans le plein sens du mot, est l'attribut du monde divin.

Il n'y a que Dieu qui soit absolument libre.

Et voilà pourquoi l'âme humaine qui vit dans la Vérité, connaît Dieu en tant que Liberté sans limites.

Et lorsque l'homme sent en lui cette liberté, tous les fardeaux, toutes limitations qui l'oppriment, disparaissent. Il éprouve une paix profonde et comme une dilatation, une extension de tout son être. Son état conscient ne connaît plus de bornes — d'un regard il pénètre les choses. Il voit fondre la glace sous lui et autour de lui. Le soleil brille, et tous les nobles germes qui sont déposés profondément dans son âme et attendent depuis des milliers d'années de pouvoir pousser, commencent à se développer et à croître.

La liberté est absolument nécessaire à la croissance intérieure du haut idéal auquel l'homme aspire.

L'homme, aujourd'hui, n'est pas libre. Il aspire à la liberté, mais il la cherche par des voies extérieures.

La liberté, cependant, ne peut pas venir du dehors.

On ne l'impose pas par des lois.

Toute liberté — quelle que soit la forme sous laquelle on la cherche: politique, civile et religieuse — que l'on impose de dehors, n'est que l'ombre de la liberté.

La liberté idéale, la liberté qui découle de la Vérité n'est basée sur aucune violence, ni sur le savoir humain, ni sur quelque ordre social humain. Elle n'est défendue ni par la force, ni par aucune loi extérieure.

Et en vérité, une liberté qu'il faut défendre les armes à la main, est-ce la liberté?

De nos jours les hommes sont esclaves. Pour s'affranchir, il faut qu'ils naissent de nouveau, ce qui ne peut se faire que par la rupture de leurs entraves actuelles. Et cela signifie : libération des chaînes de la destinée et de la nécessité, rétablissement de ce lien primitif entre l'homme et Dieu, qui subsiste depuis le moment même de son apparition dans le monde et rétablissement de sa liberté.

Parce qu'à l'origine tous les êtres ont été créés libres.

Et si la liberté a, dans la suite, disparu dans le monde, la faute en est à l'homme lui-même. Il a lui-même porté atteinte à son lien primitif avec la Cause Première. Il a formé beaucoup d'autres liens qui n'ont pu que le limiter et l'induire en erreur.

Le principe divin le libère continuellement de cette limitation, mais après quelque temps il reprend l'ancien chemin de ses erreurs.

Et voilà pourquoi, si l'homme veut être libre, il faut qu'il n'ait qu'un lien unique — avec Dieu ; avec tous les autres êtres, il peut n'avoir que des rapports.

Car l'unique être qui soit absolument libre — c'est Dieu.

Et le seul être qui puisse rendre l'homme complètement libre, c'est Dieu. Dieu veut que tous les êtres soient libres comme Lui. Et il faut qu'ils soient libres car ils sont des parties de l'organisme divin.

Et lorsque le Dieu vivant de la Vérité viendra faire sa demeure en l'homme, lorsque la force et l'esprit de Dieu commenceront à agir en lui, c'est alors seulement qu'il l'adorera et le servira en Esprit et en Vérité.

Parce que la liberté exige que l'homme soit prêt à chaque moment de faire ce que Dieu demande de lui. Et l'homme libre peut le faire parce qu'il n'est retenu par aucun autre lien. C'est en cela précisément que consiste sa liberté.

Aujourd'hui on discute pour savoir si l'homme a une volonté libre.

Il n'y a que l'homme qui vit dans ce monde réel et immuable où Dieu vit, il n'y a que l'homme qui comprend Ses lois et Le sert en Esprit et en Vérité, qui soit vraiment libre, qui ait une volonté libre.

Et de fait, la liberté a son siège dans la volonté de l'homme ; elle est le „divin“ en lui. Et voilà pourquoi nous n'entendons rien d'arbitraire lorsque nous disons „liberté“, mais une volonté raisonnable.

Seul l'homme raisonnable peut être libre. Et la Nature Vivante ne donne la liberté qu'aux „raisonnables“. Les insensés qui n'ont pas de volonté et ne se laissent guider que par l'arbitraire, ceux-là, elle les limite. Il y a dans le royaume de la Nature vivante des milliers et des millions d'êtres qui sont enfermés et attendent leur libération. Pourquoi ? Parce qu'ils sont dominés par le désir arbitraire de ne ce mouvoir qu'à l'aventure, dans n'importe quelle direction. Mais la liberté exclut les actes négatifs arbitraires. La liberté ne connaît des mouvements que dans une direction — la Vérité. Parce qu'il s'agit de ne pas oublier que la Vérité est la direction dans laquelle toutes choses se meuvent dans la Création.

Retenez donc ceci : la Vérité est ce en quoi l'homme peut toujours être libre. Toutes nos limitations, tous les obstacles nous viennent de ce que nous ne sommes pas en contact avec la Vérité. Il n'existe pas d'autre mesure. Nous pouvons nous expliquer nos limitations de

différentes manières — ce sont nos conceptions. Nous devons nous en tenir à ceci : les limitations, les obstacles, les contradictions qui surgissent autour de nous, prouvent que dans le cas donné nous ne sommes pas en contact avec la Vérité.

Dans la Vérité — ainsi que nous le dit l'expérience de l'homme libre — toutes les contradictions prennent fin. Et s'il survient quelque difficulté, si petite qu'elle soit, c'est que nous sommes en dehors de la sphère de la Vérité.

Une autre chose qu'il ne faut pas oublier : La liberté ne viendra pas du dehors. Toute liberté qui s'impose du dehors n'est que l'ombre de la liberté.

Ne courez pas après les ombres.

La véritable liberté est la liberté de l'esprit. Elle vient du dedans.

Dans la liberté intérieure, l'homme s'apprécie lui-même à sa juste valeur, il se détermine et se connaît lui-même. Dans la liberté intérieure, l'homme se juge lui-même. Telle est la loi.

Dans la liberté intérieure l'homme se limite lui-même — il se limite volontairement. Quand ? Seulement lorsqu'il fait le bien. Parce que c'est dans le chemin de la liberté que la noblesse de l'âme et la pitié du cœur humain sont mises à l'épreuve.

Chaque fois que l'homme fait le bien, il se limite tout d'abord. Et il se limite parce qu'il donne continuellement. Mais dès qu'il a fait le bien, il reprend sa liberté.

Voilà pourquoi toute chose qui dès le moment de sa manifestation limite l'homme et le prive de sa liberté, est bonne.

Et toute chose qui dès le moment de sa manifestation donne la liberté à l'homme pour l'en priver ensuite, est mauvaise.

C'est ici que se trouve le profond rapport entre le bien et la liberté entre le mal et l'esclavage.

Veux-tu avoir une règle sûre, rappelle-toi ceci :

Toute chose qui fait perdre à l'homme sa liberté, est mauvaise.

Toute chose qui lui fait gagner sa liberté, est bonne.

Et ainsi : dépose la Vérité dans ton âme, et la liberté que tu cherches, tu l'acquerras.

Редакцията на сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“ съобщава, че измежду многото книги, които би могла да даде като премия за тази година, тя се спира на една, която ще бъде практически полезна на читателитѣ, именно книгата на

А. Осборнъ Йивсъ

ЛЪКУВАНЕ ЧРЕЗЪ ЦВѢТНИТЪ ЛЖЧИ

— Х Р О М О Т Е Р А П И Я —

Изложението е общедостъпно.

Хромотерапията е една окултна наука, върху която на български нѣма нищо печатано. Тя е една отъ ония пжтеки, посредствомъ които животътъ на човѣка може да стане слънчевъ, пъленъ съ здраве, радостъ и смисълъ.

За получаването на премията, трѣбва всички абонати да внесатъ НЕМЕДЛЕННО своя абонаментъ отъ
80 лв. за IX год. на списанието.

Открита е подписка за ДЕВЕТАТА ГОДИШНИНА

на сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“

Съ настоящата първа книга отъ IX год. на списанието, Редакцията съобщава на своитѣ читатели и книгата, която ще даде като премия. Тя е посочена на вътрешната страница на корицата. За да дадемъ възможностъ на всички наши абонати да получатъ тази ценна премия, ние продължаваме срока за внасяне на абонамента — до КРАЯ на м. ФЕВРУАРИЙ т. г.

Абонаментътъ остава пакъ минималния за всички списания отъ този родъ — 80 лв.

Презъ последнитѣ нѣколко години списанието подобри извънредно много качеството на помѣствания материалъ. За тая цель бѣха отворени редица нови отдѣли. Презъ идната — IX та годишнина ще бждатъ внесени редица още подобрения.

Списанието „Житно Зърно“ и презъ идната годишнина ще остане вѣрно на своитѣ цели — да хвърля духовна свѣтлина по всички въпроси на живота, за да могатъ хората да се възпитатъ и подготвятъ за единъ по-възвишенъ животъ на земята.

Нашитѣ ОСЕМЪ години животъ ни показватъ че българитѣ сж годни да възприематъ ЕДНА НОВА ДУХОВНА КУЛТУРА. Само тя е въ състояние да пресъздаде и обнови всѣки народъ и цѣлото човѣчество

Ние вѣрваме, че и за напредъ „Житно Зърно“ ще бжде прието така радушно, както до сега. Вѣрваме, че всички абонати ще направятъ много по-вече за разпространението му.

Нека влѣзе то въ всѣки домъ!

Всичко се праща на адресъ: „ЖИТНО ЗЪРНО“

Пощ. кут. № 270 — София

Частни лица нѣматъ нищо общо съ списанието.

Adresse de la revue occulte: „JITNO ZERNO“

Boîte postale № 270

SOFIA (Bulgarie)

Abonnement pour l'étranger 150 Levas ou 25 Frs. Frs.
